

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 57/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], prechodne [REDAKOVANÉ] Bosna a Hercegovina, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kiššom, advokátska kancelária, Kocel'ova 9, Bratislava, proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok č. k. PK-1T 25/2015 z 22. októbra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 To 14/2018 z 27. marca 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. januára 2023 domáha, aby ústavný súd vrátil vec pred zákonného sudcu, prikázal v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku Špecializovanému trestnému súdu Pezinok (ďalej len „špecializovaný súd“), aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, zrušil v zmysle § 386 ods. 1 a 2 Trestného poriadku rozsudok špecializovaného súdu č. k. PK-1T 25/2015 z 22. októbra 2018, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 To 14/2018 z 27. marca 2019, ale aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okrem toho požaduje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť právoplatného rozsudku špecializovaného súdu do rozhodnutia vo veci samej.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

3. Rozsudkom špecializovaného súdu č. k. PK-1T 25/2015-4466 z 22. októbra 2018 bol sťažovateľ uznaný vinným z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ako aj pokračovacieho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 4 Trestného zákona. Bol mu za to uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľ podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby pre ďalší skutok kvalifikovaný ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného

zákona v jednočinnom súbehu so zločinom neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 4 Trestného zákona, keďže nebolo dokázané, že skutok sa stal.

4. Uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 3 To 14/2018 z 27. marca 2019 boli podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté odvolania prokurátora a sťažovateľa proti rozsudku špecializovaného súdu č. k. PK-1T 25/2015-4466 z 22. októbra 2018.

5. Uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu č. k. 1 TdoV 9/2019 z 13. septembra 2022 bolo podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 3 To 14/2018 z 27. marca 2019 odmietnuté. Uznesenie bolo obhajcovi sťažovateľa podľa rukou písanej poznámky doručené 8. novembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že zo strany operatívnych pracovníkov kriminálnej polície v Košiciach bol na neho robený nátlak s cieľom dosiahnuť výpoveď v neprospech [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Keď to odmietol s tým, že vymyslené nepravdy nebude verifikovať, tak mu výhražne povedali, že sa s ním ešte určite stretnú a znepríjemnia mu život.

7. Nátlaku bol vystavený aj [REDAKOVANÉ], a keď odmietol vypovedať, po odchode jeho obhajcov mu vyšetrovateľ ukázal návrh na jeho vzatie do väzby v inej trestnej veci v prípade, ak sa v tejto veci nevyjadrí tak, ako to vyšetrovateľ potrebuje, s čím on zo strachu pred väzbou napokon súhlasil.

8. Listinné dôkazy spočívajúce vo fotokópiách boli hodnotené i napriek tomu, že originály sa v spise nenachádzali, pričom autentickosť fotokópií sa nijako neoverovala.

9. Sťažovateľ namieta aj vecné pochybenia, resp. nelogickosti pri hodnotení listinných dôkazov, ako aj nezákonnosť získania niektorých dôkazov.

10. Sťažovateľ vyslovuje pochybnosti o dôveryhodnosti svedka [REDAKOVANÉ] (voči ktorému dodnes nie je vedené trestné stíhanie, hoci mal byť organizátorom, resp. členom na najvyššom stupni riadenia), svedkyne [REDAKOVANÉ] a svedka [REDAKOVANÉ].

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podaná ústavná sťažnosť nemá náležitosti ustanovené zákonom, preto je ju potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

12. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť neobsahuje náležitosť vyplývajúcu z ustanovenia § 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde, teda označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí. Uvedená náležitosť má byť pritom obligatórnou súčasťou požadovaného znenia nálezu (petitu). Je to tak z dôvodu, že požadované znenie nálezu (petit) by malo byť zrkadlovým odrazom už v bodoch 13 až 15 citovaného ustanovenia § 133 zákona o ústavnom súde. Musí teda obsahovať všetky výroky, ktoré sťažovateľ od ústavného súdu požaduje s tým, že tieto majú byť formulované v zmysle ustanovenia § 133 zákona o ústavnom súde.

13. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

14. Z ustanovenia § 56 ods. 3 v spojení s ustanovením § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde vyplýva, že v prípade odstrániteľných nedostatkov ústavnej sťažnosti ústavný súd môže (teda nemusí) vyzvať navrhovateľa (v danom prípade právneho zástupcu sťažovateľa), aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Inými slovami, za daného stavu bolo na zvážení ústavného súdu, či na doplnenie odstrániteľnej chýbajúcej zákonnej náležitosti právneho zástupcu sťažovateľa vyzve.

15. Pri skúmaní rozsahu práva uváženia ústavného súdu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde (teda či právneho zástupcu sťažovateľa vyzve alebo nevyzve, aby v určenej lehote nedostatok ústavnej sťažnosti odstránil) treba zásadne zdôrazniť, že nejde o voľnú úvahu, ktorá by vlastne znamenala svojvôľu pri posudzovaní takejto otázky. Rozhodovanie v týchto súvislostiach sa musí riadiť určitými zásadami tak, aby bolo dostatočne predvídateľné a transparentné.

16. Podľa názoru ústavného súdu treba vychádzať zo skutočnosti, že v konaní o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Advokáta ako osobu práva znalú a oprávnenú na zastupovanie v súdnych konaniach treba nepochybne považovať za osobu odborne kvalifikovanú, od ktorej sa dá právom očakávať, *inter alia*, dostatočná znalosť procesnoprávných predpisov, ktorými sa riadi konanie, v ktorom klienta právne zastupuje. Vychádzajúc z tejto premisy možno dôjsť k záveru, že k postupu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde by malo zo strany ústavného súdu dochádzať skôr len výnimočne, keď to odôvodňujú konkrétne okolnosti daného prípadu. Inými slovami, výklad tohto ustanovenia má byť v zásade reštriktívny. Je zrejme už na prvý pohľad, že v prípadoch, keď sťažovateľ (v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde) podá ústavnú sťažnosť bez toho, aby k nej pripojil plnomocenstvo pre advokáta a s prípadnými ďalšími chýbajúcimi náležitosťami, je postup ústavného súdu v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde aj v rámci jeho reštriktívneho výkladu v zásade a spravidla na mieste (napr. II. ÚS 238/2019).

17. V danom prípade je sťažovateľ zastúpený advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom, no napriek tomu zákonná náležitosť ústavnej sťažnosti vyplývajúca z ustanovenia § 123 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde absentuje. Z podanej ústavnej sťažnosti nevyplýva vôbec nijaké vysvetlenie, prečo to tak je. Takúto situáciu nemožno pri spomínanom reštriktívnom výklade ustanovenia § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde považovať za takú výnimočnú či osobitú, ktorá by odôvodňovala, aby ústavný súd postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na odstránenie nedostatku podania.

18. Vo vzťahu k rozsudku špecializovaného súdu č. k. PK-1T 25/2015-4466 z 22. októbra 2018 možno ešte dodať, že nie je daná právomoc ústavného súdu na rozhodnutie o tejto časti ústavnej sťažnosti.

19. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

20. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

21. Proti rozsudku špecializovaného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu sťažovateľovi mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ právo podať odvolanie proti rozsudku špecializovaného súdu aj využil.

22. Ústavný súd považuje za potrebné *obiter dictum* poukázať osobitne na to, že sťažovateľ v požadovanom znení nálezu (petite) sa domáha príkazu ústavného súdu v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku voči špecializovanému súdu, aby tento vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a žiada tiež, aby ústavný súd v zmysle § 386 ods. 1 a 2 Trestného poriadku rozsudok špecializovaného súdu a odvolacie uznesenie najvyššieho súdu zrušil, a to aj napriek tomu, že ústavný súd pri svojom rozhodovaní nemôže postupovať a ani nepostupuje v zmysle Trestného poriadku, ale prioritne na základe príslušných ustanovení zákona o ústavnom súde [§ 133 ods. 2, resp. ods. 3 písm. b)].

23. Za zmienku stojí aj skutočnosť, že sťažovateľ požaduje od ústavného súdu zrušenie rozsudku špecializovaného súdu a odvolacieho uznesenia najvyššieho súdu v celom ich rozsahu, teda aj vo vzťahu k oslobodzovacej časti týchto verdiktov, teda ku tej ich časti, ktorá je jasne a jednoznačne v prospech sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu